

TALE

Samråd H den 4. december 2019 om beskyttelse af arbejdsmiljørepræsentanten

26-11-2019

J.nr. 2019 - 6833

CAL

Jane Hovgaard Monsen

Det talte ord gælder

Samrådsspørgsmål H er stillet efter ønske fra Christian Juhl (EL):

En undersøgelse af en række akademiske organisationer viser nu, at højesteretsdommen fra 2017, der slog fast, at arbejdsmiljørepræsentanter på virksomheder uden overenskomst kan fyres, har alarmerende konsekvenser for arbejdsmiljørepræsentanternes mulighed for at varetage deres arbejde og sikre et godt arbejdsmiljø på de danske virksomheder.

Ministeren bedes på den baggrund besvare følgende spørgsmål:

- Hvad kan ministeren oplyse om arbejdet med at sikre arbejdsmiljørepræsentanternes beskyttelse mod fyring, hvis de er ansat på en virksomhed, der ikke er omfattet af en overenskomst?*
- Deler ministeren Lars Qvistgaards bekymringer i forhold til, at arbejdsmiljørepræsentanter ikke længere kan udføre deres arbejde ordentligt, fordi de risikerer at blive fyret?*
- Mener ministeren, at det er tilfredsstillende, at 62 pct. af arbejdsmiljørepræsentanternes overvejer helt at stoppe som arbejdsmiljørepræsentant på grund af den manglende beskyttelse mod fyring? Og mener ministeren ligeledes, at det er tilfredsstillende, at hele 85 pct. af arbejdsmiljørepræsentanternes ikke længere mener, at de kan udføre jobbet ordentligt?*
- Vil ministeren tage initiativ til at ændre arbejdsmiljøloven, så alle arbejdsmiljørepræsentanter bliver beskyttet mod fyring?*

Der henvises til debatindlægget »Akademikerne: Ny undersøgelse bekræfter tikkende bombe under arbejdsmiljøet« på www.a4medier.dk den 4. november 2019.

[Indledning]

- Tak for invitationen til samrådet, hvor vi skal drøfte et meget vigtigt emne, nemlig arbejdsmiljørepræsentantens ansættelsesretlige beskyttelse.

- Jeg vil godt begynde med at understrege, at det er mit klare synspunkt, at arbejdsmiljøorganisationen og arbejdsmiljørepræsentanten er krumtapperne i arbejdsmiljøindsatsen.
- For selvom arbejdsgiveren har ansvaret for at sikre et sundt og sikkert arbejdsmiljø, tror jeg på, at det er i samarbejdet mellem arbejdsgiveren og de ansatte, at vi finder de bedste løsninger.
- I min optik skaber det både tillid, er værdiskabende og giver arbejdsglæde, når arbejdsgiveren og de ansatte oplever opgaverne som fælles, og når der samarbejdes om at udvikle fælles løsninger.

[AMR's beskyttelse og historik]

- Arbejdsmiljørepræsentanten har altså en meget vigtig rolle for arbejdsmiljøet på en arbejdsplads.
- Vedkommende repræsenterer og er valgt af de ansatte og fungerer som talsmand i forhold til de ansattes ønsker eller bekymringer om arbejdsmiljøet.
- Arbejdsmiljørepræsentanten er med til at løse de daglige arbejdsmiljøopgaver, men også med til at sikre løsninger på den lange bane. Arbejdsmiljørepræsentanten er derigennem med til at

sikre, at der er et sikkert og sundt arbejdsmiljø på virksomheden.

- Derfor har det grundlæggende betydning for arbejdsmiljøet på den enkelte virksomhed, at arbejdsmiljørepræsentanten tør tage arbejdsmiljøproblemer op med ledelsen.
- Det er også grunden til, at arbejdsmiljøloven indeholder en regel om, at arbejdsmiljørepræsentanten er beskyttet mod at blive afskediget på samme måde som tillidsrepræsentanten inden for vedkommende eller tilsvarende faglige område. Ligesom arbejdsmiljørepræsentanten i øvrigt ikke må stilles ringere på grund af de aktiviteter, der er forbundet med varetagelsen af hvervet.
- Højesteret har imidlertid med dommen fra 2017 slået fast, at beskyttelsen i arbejdsmiljøloven ikke gælder for alle arbejdsmiljørepræsentanter.
- Højesteret fastslog i dommen, at hvis virksomheden ikke er dækket af en overenskomst, der omfatter det arbejde, som arbejdsmiljørepræsentanten er ansat til at udføre, så afhænger arbejdsmiljørepræsentantens beskyttelse af de regler om beskyttelse mod afskedigelse, som tillidsrepræsentanter har i henhold til en overens-

komst på ”vedkommende eller tilsvarende” faglige område.

- Er det ikke muligt at finde en sådan overenskomst, har arbejdsmiljørepræsentanten efter Højesterets opfattelse ikke nogen særskilt beskyttelse mod afskedigelse efter arbejdsmiljøloven.
- Da arbejdsmiljørepræsentanten nogle gange skal råbe op og påpege problemer med arbejdsmiljøet over for ledelsen - ja, måske nogle gange også problemer, der kan være vanskelige at tage op - er det vigtigt, at man kan føle sig tryk ved at indgå i arbejdsmiljøarbejdet.
- Sagt med andre ord, at arbejdsmiljørepræsentanten ikke på den baggrund skal være bange for repressalier.
- Derfor giver det god mening, at arbejdsmiljørepræsentanten nyder en særlig beskyttelse mod afskedigelse.
- Og jeg kan godt forstå den bekymring, som Højesteretsdommen har skabt, og som jeg også har haft mulighed for at drøfte med Akademikerne.
- Det er bekymrende, hvis højesteretsdommen har betydning for, om man har lyst til at være arbejdsmiljørepræsentant, eller for om man som

arbejdsmiljørepræsentant tør varetage sine opgaver og tage svære arbejdsmiljøproblemer op med ledelsen.

- Problemstillingen er dog først og fremmest relevant for en gruppe af privatansatte akademikere.
- Jeg kan forstå, at Akademikerne har udarbejdet en undersøgelse, hvor de har fået svar fra 166 privatansatte arbejdsmiljørepræsentanter om, hvilken betydning beskyttelsen har for fastholdelse og rekruttering af arbejdsmiljørepræsentanter samt arbejdsmiljørepræsentanternes mulighed for at tryk på at kunne udføre deres hverv.
- Akademikerne konkluderer på baggrund af undersøgelsen, at den særlige beskyttelse har betydning for arbejdsmiljørepræsentanternes arbejde og engagement - og lysten til at varetage den i arbejdsmiljølovgivningen *fastsatte* funktion som arbejdsmiljørepræsentant.
- Derfor er det mit synspunkt, at der skal ses nærmere på den her problemstilling.
- Jeg kan forstå, at emnet har været drøftet i et samråd med den tidligere minister. Dog kan jeg konstatere, at den tidligere minister ikke ændre-

de reglerne, men foretrak at afvente Ekspertudvalget og en ny arbejdsmiljøaftale.

[AMO-udvalg]

- Nu blev der landet en bred arbejdsmiljøaftale i foråret. Og med den blev det aftalt, at der skal nedsættes et midlertidigt AMO-udvalg bestående af blandt andet arbejdsmarkedets parter.
- Udvalget skal drøfte potentialet for et forbedret arbejdsmiljøorganisationssystem - til dagligt kaldt AMO.
- Jeg vil i den forbindelse også bede udvalget om at se på netop arbejdsmiljørepræsentantens rolle og beskyttelse - og det skal indgå i kommissoriet for udvalget.
- Da den eksisterende regulering bygger på en sammenhæng til overenskomster og beskyttelse af tillidsrepræsentanter er det naturligt, at arbejdsmarkedets parter får mulighed for at drøfte problemstillingen.
- Arbejdsmarkedets parter er desuden tæt inddraget på arbejdsmiljøområdet. Parterne har en stor viden og erfaring med samarbejdet mellem medarbejdere og ledelse på virksomhederne.

- For det er vigtigt, at vi respekterer den danske model.
- Udvalget er ikke blevet nedsat endnu, fordi det har afventet evalueringen af AMO-systemet. Med afsæt heri kan udvalgets drøftelser nemlig ske på et stærkt fagligt grundlag. Evalueringen forventes at ligge klar i februar 2020.
- Udvalget vil blive nedsat umiddelbart herefter, og det er min forventning, at det første møde bliver afholdt i løbet af foråret.
- Udvalgsarbejdet skal efter planen være færdig ultimo 2020.
- Jeg ser meget frem til at høre, hvad udvalgsarbejdet resulterer i, og hvordan vi fremover kan forbedre arbejdsmiljøsystemet, så det sikres, at det fortsat er attraktivt som arbejdsmiljørepræsentant at indgå i det forebyggende arbejdsmiljøarbejde i virksomhederne.

[Afslutning]

- Afslutningsvis vil jeg gerne understrege, at det er en fordel for virksomhederne, når der er en åben dialog om arbejdsmiljøet. Derfor er det også min helt klare forventning, at en arbejdsgiver selvfølgelig ikke skrider til afskedigelse af en

arbejdsmiljørepræsentant, fordi vedkommende udfylder sin rolle som arbejdsmiljørepræsentant.

- Tak for ordet.